

KRONIKA

DIECEZJI SANDOMIERSKIEJ

miesięcznik poświęcony sprawom diecezji

„Czyni każdy w swym kółku, co każe duch Boży, a całość sama się złoży”

WIEŚCZNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM DIECEZJI.

„Czyni każdy w swym kółku, co każe duch Boży, a całość sama się złoży”

TREŚĆ ZESZYTU.

	Str.
Odezwa na Nowy Rok	1
Tematy nauk duchownych i referatów na konferencje duszpasterskie w roku 1954	2
Pięćdziesiąta rocznica wydania Motu Proprio w sprawie śpiewu kościelnego	3
W sprawie kroniki parafialnej	4
Wzwanie duchowieństwa na rekolekcje do Sandomierza	5
Wizytacje pasterskie w 1954 r.	8
Rozkład wizytacji pasterskich	8
W sprawie nadsyłania do Kurii powiadomień o przyjęciu na łono Kościoła akatolików	10
W sprawie korespondencji z Kurią	10
W sprawie próób o dyspensy małżeńskie	10
Pokłosie kolędowe	11
W sprawie Wielkiego Postu	12
Wielkopostna akcja trzeźwości	13
Wzwanie na egzaminy trzechletnie i konkursowy	13
Zmiana numeru konta w N. B. P. — Kurii Diecezjalnej Sandomierskiej i Seminarium Duchownego w Sandomierzu	15
Zmiany wśród duchowieństwa	15
Śp. Ks. Stefan Władysław Zagner	16
Śp. Ks. Kan. Marcin Zarębowicz	16

1.

Odezwa na Nowy Rok.

Czcigodni i Drodzy mi Księża!

Składają sobie ludzie na całym świecie życzenia przy rozpoczynającym się Nowym Roku. Nie może braknąć i moich dla Was najlepszych życzeń. I choć oddzieleni jesteśmy przestrzenią — pozostajemy bliscy sobie duchem, bo złączeni najsilniejszymi węzłami modlitwy, jaką stale zanosimy za siebie wzajemnie, za Kościół św. i za drogą nam Ojczyznę.

Miniony rok wypełniliście, Drodzy Księża, na wszystkich powierzonych Wam posterunkach, rzetelną pracą duszpasterską i obywatelską. Tak jak prawo kościelne tego żąda, przeprowadziliście wiele parafij przez misję świętą, renowację misji a wszędzie niemal w dorocznych rekolekcjach budziliście sumienie do zachowania Bożych przykazań, na których opiera się spokój duszy i szczęście narodu.

Wierni doceniając coraz bardziej dobrodziejstwo szczerzej spowiedzi świętej, obiegają konfesjonały, aby mogli żyć stale w łasce poświęcającej, a zasilani częstą Komunią świętą, dźwigali się na wyższy szczebel doskonałości chrześcijańskiej.

To wszystko Was cieszy i każe zapominać o poniesionych trudach dla chwały Bożej i dobra Kościoła w naszej diecezji.

I za to wszystko gorąco Wam dziękuje — Wasz Biskup!

W tym roku Maryjnym, szerząc cześć Maryi Niepokalanej — oddaję Was Drodzy Księża, pod Jej szczególną a przemożną opiekę.

Sandomierz, dnia 1 stycznia 1954 r.

† Jan Lorek, Biskup.

2.

Tematy nauk duchownych i referatów na konferencje duszpasterskie w roku 1954.

I konferencja. Nauka duchowna — Kapłan oziębły i skutki oziębłości dla niego i wiernych. (Odczytać z Prawa kanonicznego kan. 2376—2389). *Referaty:* 1) Wykorzystanie Roku Maryjnego w rodzinach, parafiach, dekanatach — wnioski i uchwały. 2) Najnowsze przepisy o poście eucharystycznym dla kapłanów i dla wiernych.

II konferencja. Nauka duchowna: Godzina święta u kapłana — Obietnice Najśw. Serca Jezusowego. (Odczytać z Prawa kanonicznego kan. 1265—1275. *Referaty:* 1) Współżycie kapłanów w parafii i dekanacie — wzajemne zaufanie, correptio fraterna, pomoc sąsiedzka. 2) Przygotowanie dziatwy do uroczystej Komunii św. a) wstępny kurs z dziatwą przedszkolną 6—7 lat, ewent. wczesna Komunia św. przygotowana przez rodzinę, b) I rok nauki zakończony uroczystym egzaminem w kościele wobec rodziców — nagrody, c) II rok nauki — powtórzenie o spowiedzi św., sama spowiedź, zakończenie — uroczysta Komunia św.

III konferencja. Nauka duchowna — Maria Madiatrix omnium gratiarum w życiu kapłana. (Odczytać z Prawa kanonicznego kan. 459, 465, 466, 468, 469, 470). *Referaty:* 1) Z plebanii płynie miłosierdzie chrześcijańskie. Sacerdos alter Christus. Pater pauperum — thesaurus fidelium (Mt. 5, 7; Mądr. 31, 8—11; Tob. 4, 7—12; Łuk. 14, 23). 2) Troska proboszcza i wiernych o cmentarz: przepisy prawne, książka cmentarna, kwatery i ścieżki.

IV konferencja. Nauka stanowa — Wielka godność kapłana. (Odczytać z Prawa kanonicznego kan. 2176—2184).

Referat. Stosunek kapłanów do służby kościelnej i osobistej oparty na zasadach sprawiedliwości i miłości bliźniego.

Sandomierz, dnia 7 stycznia 1954 r.

† Jan Lorek, Biskup.

3.

Pięćdziesiąta rocznica wydania Motu Proprio w sprawie śpiewu kościelnego.

W listopadzie ubiegłego roku minęło 50 lat od wydania przez papieża Piusa X, zarządzeń w sprawie muzyki kościelnej. Czyniąc przegląd dokonanych w tym czasie prac, przyznać musimy, że niewiele zrobiono na tym polu, tak że pod względem używania śpiewu gregoriańskiego stoimy niemal na tym samym miejscu. Ale i śpiew ludowy obraca się w zasięgu kilku zaledwie pieśni kościelnych.

Dlatego warto przypomnieć bardzo mądre i roztropne stanowisko Kościoła w sprawie muzyki i śpiewu kościelnego po wydaniu przez obecnego Papieża encykliki „Mediator Dei”

a) Śpiew gregoriański: „Nasi niezapomnianej pamięci bł. Pius X i Pius XI zarządzili — a My chętnie potwierdzamy to naszą powagą — aby w seminariach i instytucjach religijnych pielęgnowano pilnie i gorliwie śpiew gregoriański i aby przynajmniej w głównych kościołach przywrócono dawne kolegia śpiewaków (schola). Ponadto „aby wierni tym czynniej brali udział w kulcie Bożym, należy przywrócić śpiew gregoriański wykonywany przez lud w tych częściach, które ludowi przypadają... aby według przepisów rubryk śpiewali naprzemian z kapłanem lub chórem.

b) Śpiew ludowy: „Wzywamy was również Czcigodni Bracia, abyście z troskliwością waszą zaopiekowali się ludowym śpiewem religijnym. Przy zachowaniu należytej godności, należy go polecić wykonywać, gdyż łatwo roznieca i zapala wiarę i pobożność chrześcijańskich tłumów. Zgodny i potężny śpiew ludu naszego niechaj podniesie się do nieba, jak huk szumiącego morza a dźwięcznym i donośnym głosem niech wyrazi jedno serce i duszę jedną, jak przystoi braciom i synom jednego Ojca”.

W świetle tych wskazówek, mając przytem na uwadze skromne możliwości zarządzam jako minimum, co następuje: 1) Wierni odpowiadają śpiewem gregoriańskim kapłanowi w czasie Mszy św. śpiewanej. Hymny — Asperges me, Vidi aquam, oraz Te Deum laudamus odśpiewa po łacinie przynajmniej na chórze zespół śpiewaczy, a nie tylko sam organista. Tam, gdzie brak organisty albo nie ma warunków do zorganizowania zespołu śpiewaczego niech narazie wierni śpiewają hymn Te Deum laudamus po polsku „Ciebie Boga chwalimy”, według tekstu zatwierdzonego ze śpiewniczka X. Siedleckiego, str. 308.

2) Śpiew ludowy pieśni polskich religijnych, a) należy nauczyć wiernych śpiewu pieśni do Mszy św.: „Boże lud Twój czią przejęty”, „Co nam nakazuje nasza wiara”, „Na stopniach Twego”... b) Pieśni okolicznościowe i przygodne.

Zadaniem WW. Księży będzie sumienne dopilnowanie pp. organistów, by nie zbywali swoich obowiązków i nie ograniczali się tylko do grania w czasie nabożeństw. Kapłan dbający o chwałę Bożą nie zlekceważy niniejszego zarządzenia!

Sandomierz, dnia 25 lutego 1954 r.

† Jan Lorek, Biskup.

4.

W sprawie kroniki parafialnej.

Kronika parafialna — to wierne odbicie i odzwierciedlenie życia parafii. Notuje się w niej tylko prawdę, po sumiennym zbadaniu rzeczy, z podaniem nazwy osób, miejsca i daty opisywanych zdarzeń.

Co należy pisać w kronice parafialnej: 1) Ważniejsze zdarzenia duchowej i kościelnej natury: a) dokładne i szczegółowe opisanie przebiegu wizytacji biskupiej, b) misji parafialnej, c) prymicyj, d) sekundycyj, e) kongregacyj i konferencyj dekanalnych, jeżeli były wyznaczone, f) jubileuszów pożycia małżeńskiego parafian, pogrzebów kapłanów w parafii, h) objęcia probostwa przez nowego proboszcza, i) odpustów w parafii, k) przejazdu biskupiego do innej parafii sąsiedniej.

2) Wielki czas jeszcze, by opisać przejścia wojenne w parafii w latach 1939—1945.

3) Notować restauracje kościołów, różne przeróbki, kupno nowych szat liturgicznych, bielizny kościelnej jeżeli kościół, plebania i budynki parafialne, wikariaty i organistówki się budują, notować w kronice — przebieg budowy, nazwiska budowniczego, rzemieślników, dobrodziejów, kosztą budowy, udział i pomoc parafian.

Czego nie należy pisać w kronice parafialnej. a) Nie należy do kroniki parafialnej pisać wszystkiego coby przemawiało na własną pochwałę autora. Nie należy przeceniać siebie, a pisać tak, by go inni w przyszłości pochwalili. Nie wypada stawiać sobie pomników w księdze własną ręką pisaną, b) nie wolno pisać w kronice parafialnej nieprzychylnie o poprzednikach, a przede wszystkim o bezpośrednim poprzedniku. Były wypadki, że po ostrym piórze względem poprzedników, przyszło ostrzejsze pióro następcy autora zgryźliwego. Tak samo nie wolno w kronice krytykować zwierzchności i współbraci kapłanów, pracujących na miejscu lub sąsiedztwie.

Sandomierz, dnia 7 stycznia 1954 r.

† Jan Lorek, Biskup.

5.

Wezwanie duchowieństwa na rekolekcje do Sandomierza.

Zgodnie z kan. 126 C. J. C. i statutem 24 § 3 I-go Synodu D. S. obowiązani są przybyć do Sandomierza w r. b. dla odprawienia rekolekcij w Seminarium Duchownym następującej Księża.

W pierwszej partii, rozpoczynającej ćwiczenia duchowne 5 lipca wieczorem a kończącej 9 lipca rano, Księża:

Adamczyk Józef, Adamski Antoni, Aleksiewicz, Banaś, Bartoszewski, Bil, Bilnicki, Boczarski, Buczkowski, Byczkowski, Chałupczak, Chołoiński Jan, Chyżewski, Cieślakowski Eug., Ciżła, Czuba, Dębowski Marian, Drypa, Dunikowski, Dumania, Dyło, Figarski, Figurski, Flont, Gajos, Garbacz, Gintowt, Głyszczynski, Godzisz, Gołębiowski, Górka, Granat Wincenty, Gronkowski, Grzelak, Jagiełło, Janicki Leon, Jarosiński, Jaworski Janusz, Jończyk, Kaczmarek Jan, Karbowski, Kasiński, Kaszuba, Kaszewski Wacław, Koba, Kolasa, Krajewski, Kras,

Król Jan, Krysiński, Krzysztofik Wacław, Kucharczyk, Kucz-kiewicz, Kwaśnik, Kwiatkowski Wincenty, Kwiatkowski Zygmunt, Lachowski, Lewiński, Lipiec, Lucima, Łobodziński, Łyczek, Matysiak, Matejek, Mazurkiewicz Jan, Michalski Stan., Michalek, Michałkowski, Misiak, Mroczek Stefan, Myśliwiec Czesław, Niparko, Nita, Nowakowski Stan., Nowicki, Oracz, Orłowski, Olesiński, Ośka Miecz., Pacek, Pałęga, Pastuszka, Pawłowski, Piwowarczyk, Podkowa, Popiel, Popis Stefan, Prząda, Rajkowski, Rejdak, Rdzanek, Ronduda, Sedlak, Sawicki, Segiet, Skowron, Skwarliński, Słapczyński Karol, Skórski Jan, Smerda, Stępień Edw., Socha Stan., Sperzyński, Sinka, Stachura, Stradomski, Sułeczki, Sygnet, Szczepaniak, Szczepanowski, Szelaż Adam, Szymański Adam, Ścisłowski, Śmigiel-ski, Taraś, Tatar, Warchoł, Wawer, Wąsik, Wąs, Wlazło, Wójtowicz, Wroniszewski Bolesł., Wrocławski, Wyrwał, Zbroja Franc., Zdąbłasz, Ziółkowski, Ziembicki, Zmystowski.

W drugiej partii, rozpoczynającej rekolekcje 12 lipca wieczorem, a kończącej 16 lipca rano, Księża:

Adamczyk Marian, Adamski Mieczysław, Assendi, Bania, Bastrzykowski, Bień, Boratyński, Bryński, Budziński, Bystrze-jewski, Chlebny, Chołoiński Piotr, Cieloch, Cieślakowski Wa-cław, Cukrowski, Czernikiewicz, Drabowicz, Dudela, Dudziń-ski, Dusiński Jul., Dziadowicz, Felikszewski, Fochtman, Ga-bryszewski, Gajewski, Gawęcki, Gąsawski, Głębiński, Godz-won, Gołębski, Grębowiec, Grudziński, Gul, Gruszka, Jakubiak, Janicki Józef, Jarzyna, Jedynek, Jurek, Kacperski, Kaczmarski Bronisław, Kalinowski Stan., Karwacki, Kamiński, Kateusz, Kaczor, Kociński, Koziański, Kozioł, Krakowiak Michał, Krasa, Król Stan., Krzemień, Kubkowski, Kuropieska, Kuśmierczyk, Kwaśniak, Lewandowski, Lipidański, Legieć, Łapiński, Madej-ski, Maliński, Malczyk, Mazurkiewicz R. Mężyk, Młodożeniec, Mochocki, Moskal, Marzec, Myśliwiec Stan., Nadolski, Nowak Władysław, Nowakowski Henryk, Nowakowski Wład., Nycz, Orlik, Osuch, Ośka Wacł., Pądużyński, Pałkiewicz, Pelc, Pie-truszka, Polakowski, Popiołkiewicz, Powęska, Pośpieszyński, Pytkowski, Rączkiewicz, Resztak, Roślaniec, Rutkowski, Rzucz-kowski, Sałata Bolesław, Sajdak, Sęder, Słabek, Słapczyński

Klemens, Smolarczyk, Sobczyk, Sorbian Henryk, Sroczyński, Staromłyński, Stępień Jan (iunior), Suligowski, Szczęsny, Szczepanik, Szewczyk, Szymański Bolesław, Śliwak, Ślusarczyk, Śpiewankiewicz, Telus, Tomaszewski, Wadowski, Wędzikowski, Wieczorek, Włodarski, Wolski, Wójcik, Wroniszewski Józef, Wrona, Wroński, Zadęcki, Zbroja Stan., Zejdlar, Zwolski, Zychnowski, Żywczyk.

W trzeciej partii, rozpoczynającej rekolekcje 19 lipca wieczorem, a kończącej 23 lipca rano, Księża:

Adamski Jan, Albert, Babski, Barański, Bełczowski, Bie-ganowski, Bojarczak, Brzeski, Burek, Chaczek, Chojnacki, Chrzanowski Stan., Cieluba, Cieślik, Czechowski, Drewnowski, Dudek, Duraziński, Dutkiewicz, Dziubek Józef, Fiet, Fornalski, Gac, Gałan, Gawroński, Giżycki, Głogowski, Goliński, Gozdał-ski, Górski Edw., Granat Józef, Grzebalski, Hołownia, Jaku-baszek, Janik, Jaworski Ignacy, Jędrasik, Kaczmarzyk, Kali-nowski Zdzisław, Karbownik, Kasprzyk, Kaszewski Feliks, Kiemona, Koceniak, Kończyk, Kotowski, Kozłowski, Krakowiak Walenty, Krawczyk, Kruzel, Krzysztofik Seweryn, Kucharczak, Kuraciński, Kuraś, Kwarciański, Kwieciński, Lisak, Liziniewicz, Leśniewski, Łęcki, Łukasik, Łyżwa, Major, Muszalski, Mazgaj, Mąkosa, Michalski Tad., Morawiecki, Molga, Mroczek Antoni, Nadgrodkiewicz, Nowak Piotr, Nowakowski Wacław, Nowa-kowski Marian, Oktobrowicz, Olechowski, Ormiański, Paciak, Papier, Pawlik, Petryszak, Podgórski, Polinceusz, Popis Stan., Porębski, Praga, Prügel, Rafalski, Rejmer, Roguś, Runo, Sadza, Sałek, Sendys Franc., Sikorski, Skrok, Słaby, Słyk, Smoliński, Socha Franc., Sorbian Franc., Spychała, Smulczyński, Stępień Józef, Strzyż, Suwara, Surdacki, Szelaż Stan., Szubstarski, Szymański Piotr, Świetlicki, Świerczek, Tuszyski, Uchański, Ulanowicz, Wiącek, Węgliński, Wiśniewski, Wojciechowski, Wojtysiak, Wróbel, Wydra, Wysocki P., Zak, Zenka, Zych, Zelaśkiewicz.

W razie gdyby dla którego z WW. Księży wyznaczony termin okazał się niewygodnym, może zmienić się z konfra-trem, wezwanym na inną partię, po uprzednim powiadomieniu tak Kurii Diecezjalnej, jak i Zarządu Seminarium Duchownego.

Natomiast księży pominięci w ogłoszeniu niech odprawią rekolekcje prywatnie i nadesłają powiadomienie do Kurii.

Sandomierz, dnia 25 lutego 1954 r.

† Jan Lorek, Biskup.

6.

Wizytacje pasterskie w 1954 r.

W bieżącym roku zostaną przeprowadzone wizytacje pasterskie w następujących parafiach — Białobrzegi Radomskie, Bogoria, Czermino, Fałków, Góra Puławska, Grabowiec, Jarosławice, Nieznamierowice, Gielniów, Przysucha, Ruski Bród, Ruda Kościelna, Sobótka, Tczów, Wsola, Wysokie Koło, Zajączków.

Mam zamiar udzielić tylko Sakramentu Bierzmowania w parafiach — Końskich, Opocznie, Ostrowcu par. św. Michała, Pionkach, Radomiu par. Opieki N. M. P., Skarżysku Kamiennej par. N. Serca Jezusowego, Starachowicach par. św. Trójcy, Starachowicach par. Wszystkich Świętych. Proszę w tej sprawie porozumieć się ze mną.

Sandomierz, dnia 29 stycznia 1954 r.

† Jan Lorek, Biskup.

7.

Rozkład wizytacji pasterskich.

W roku bieżącym odbędą się wizytacje pasterskie w następujących parafiach:

1. Gielniów — przyjazd 2 maja, godz. 8 rano.
2. Nieznamierowice — przyjazd 3 maja, godz. 8 rano.
3. Wsola — przyjazd 8 maja, godz. 16.
4. Jarosławice — przyjazd 9 maja, godz. 17.
5. Końskie — przyjazd 15 maja, godz. 16 (bierzmowanie).
6. Ruski Bród — przyjazd 17 maja, godz. 8 rano.
7. Starachowice, par. św. Trójcy — przyjazd 22 maja, godz. 17 (bierzmowanie).
8. Starachowice, par. WW. Świętych — przyjazd 23 maja (bierzmowanie).
9. Radom — przyjazd 5 czerwca, odjazd 7 (bierzmowanie).

10. Ostrowiec, par. św. Michała, — przyjazd 12 czerw., godz. 17 (bierzmowanie).
11. Ostrowiec, par. N. M. P. — przyjazd 13 czerwca, godz. 16 (bierzmowanie).
12. Pionki — przyjazd 16 czerwca (Boże Ciało — procesja)
13. Grabowiec — przyjazd 18 czerwca, godz. 9 rano, odjazd po południu.
14. Baćkowice — przyjazd 20 czerwca, godz. 8 rano (konsekracja dzwonów).
15. Radom, par. Opieki N. M. P. — przyjazd 24 czerwca (Oktawa B. Ciała — procesja).
16. Sobótka — przyjazd 13 lipca, godz. 8 rano.
17. Fałków — przyjazd 14 sierpnia, godz. 16 (konsekracja kościoła).
18. Czermino — przyjazd 15 sierpnia, godz. 17.
19. Białobrzegi Rad. — przyjazd 21 sierpnia, godz. 16.
20. Góra Puławska — przyjazd 4 września, godz. 16.
21. Tczów — przyjazd 5 września, godz. 17.
22. Wysokie Koło — przyjazd 7 września, godz. 15.

Jednocześnie przypominam WW. Księżom Proboszczom, gdzie odbędą się wizytacje, by —

- 1) gruntownie pouczyli wiernych o znaczeniu i ceremoniach Sakramentu Bierzmowania.
- 2) zaraz powiadomili Kurie Diecezjalną, ile w przybliżeniu osób ma być do bierzmowania.
- 3) każda osoba mająca być bierzmowaną miała swego świadka (w miarę możliwości).
- 4) nie urządzali I Komunii św. w czasie wizytacji.
- 5) by wierni śpiewali polskie pieśni religijne a odpowiadali responsoria po łacinie.

Nie należy jednak urządzać żadnych banderyj, procesyj ingresowych poza kościołem, bram powitalnych itp. Wizytujący Ks. Biskup przybędzie wprost do kościoła, gdzie odbędą się czynności wizytacyjne według ustalonego przez przepisy liturgiczne porządku. Ewentualne powitania mogą się odbyć na cmentarzu przykościelnym.

Sandomierz, dnia 25 lutego 1954 r.

† Jan Lorek, Biskup.

8.

W sprawie nadsyłania do Kurii powiadomień o przyjęciu na łono Kościoła akatolików.

Przypominam WW. Księżom Proboszczom, by każdorazowo, po dokonaniu przyjęcia na łono Kościoła akatolika, powiadomili bezzwłocznie o przyjęciu Kurię. Najlepiej w takim wypadku nadesłać do Władzy Diecezjalnej odpis aktu przyjęcia, spisane w książce nawróconych. Zaniedbywanie tych powiadomień naraża Kurię na trudności przy prowadzeniu imiennego wykazu osób nawróconych.

Sandomierz, dnia 29 stycznia 1954 r.

† Jan Lorek, Biskup.

9.

W sprawie korespondencji z Kurią.

Zwracam uwagę WW. Duchowieństwa, aby w przyszłości, pisząc do Kurii, w myśl wielokrotnie już dawanych zarządzeń używało osobnych arkuszy (może być jednak kartka) do każdej poszczególniej sprawy. Wymaganie oddzielnych arkuszy jest potrzebne z tego względu, że każda sprawa musi być włożona do osobnych akt. Poruszanie kilku spraw na jednym arkuszu papieru uniemożliwia zupełnie późniejsze odnajdywanie spraw w archiwum. Papier, używany do korespondencji powinien być formatu biurowego, lub handlowego. Nie można pisać do Kurii na papierze formatu listowego, lub, jak to się zdarza, na kartkach wrywanych z zeszytu, czy skrawkach o nieokreślonym formacie. Ponieważ korespondencje nadsyłane do Kurii, są zeszywane w fascykuły, należy pozostawić na każdym piśmie z odpowiedniego brzegu margines, umożliwiający wszycie arkusza bez uszkodzenia pisma. W sprawach urzędowych należy adresować do Kurii, a nie do Ks. Biskupa.

Sandomierz, dnia 29 stycznia 1954 r.

† Jan Lorek, Biskup.

10.

W sprawie prośb o dyspensy małżeńskie.

W ostatnich czasach coraz częściej napływają do WW. Księży Proboszczów prośby o dyspensy małżeńskie niedo-

kładnie napisane, a nawet nieraz nieuwzględniające istotnych okoliczności, koniecznych do udzielenia dyspensy. Zdarzają się więc wypadki nieczytelnego pisma nazwiska nupturientów, niepodawania ich wieku i stanu, nieumieszczenia schematu genealogicznego, sprzeczności pomiędzy tekstem prośby, a nakreślonym schematem, albo pomijanie zwłaszcza przy prośbach o dyspensy od zapowiedzi, przyczyn. To stawia Kurię w trudnym położeniu, a często powoduje zwrot prośby wysyłającemu do poprawienia. By te niedogodności i zbędne pomnażanie pisaniny na przyszłość usunąć, zarządzam, aby przy pisaniu prośb o dyspensy mieli Księża Proboszczowie, na uwadze wskazówki, podane w załączniku X Pierwszego Synodu D. S. (str. 183 i w Kronice D. S. 1947 r., nr 3, poz. 42 oraz 1951 r., nr 6, poz. 51). W szczególności zaś należy zawsze podawać bardzo czytelnie i wyraźnie nazwiska petentów, ich wiek, parafię diecezję (jeżeli któraś ze stron pochodzi z innej diecezji), w której mieszkają, stan cywilny (panna, kawaler, wdowa, wdowiec), oraz rodzaj przeszkody małżeńskiej. Przy przeszkodach pokrewieństwa, powinowactwa lub przystojności publicznej powinna być wskazana linia, oraz stopień tej przeszkody, przyczem zaznaczyć zawsze należy, czy stopień jest równy, czy nierówny i który mianowicie, zaś na marginesie nakreślony być winien schemat genealogiczny. Przyczyny, skłaniające do prośby o dyspensę, należy dokładnie sprecyzować i odpowiednio je wyjaśnić, by nie było żadnej wątpliwości. W stosunku do przeszkody odpowiednio poważna i proporcjonalnie wielka ma być również i przyczyna; przy przeszkodach maioris gradus winny być przyczyny kanoniczne.

Sandomierz, dnia 29 stycznia 1954 r.

† Jan Lorek, Biskup.

11.

Pokłosie kolędowe.

Po skończonym wielkim trudzie kolędowym jaśniej przedstawia się każdemu duszpasterzowi obraz jego parafii. Wszak spotykał się nie tylko z wielką życzliwością u większości swych owieczek, ale z bólem serca stwierdzał rany moralne na tym Mistycznym Ciele Chrystusa. Już w czasie wizyty

pasterskiej dojrzewały postanowienia, że jednych trzeba będzie wspierać materialnie, innych pocieszać i podnosić na duchu, a jeszcze innych sprowadzać z bezdroży moralnych na drogę Bożą. Więc zakończenie kolędy, — to początek całorocznego duszpasterzowania indywidualnego. Na to musi się znaleźć czas i zrozumienie, a Dobry Pasterz użyczy siły i Swej łaski. Oportet autem quaerere, quod perierat!

Sandomierz, dnia 29 stycznia 1954 r.

† Jan Lorek, Biskup.

12.

W sprawie Wielkiego Postu.

Wielki Post — to okres wyętej pracy duszpasterskiej, to czas bogatego żniwa dusz. Żeby dobrze obsłużyć naszych wiernych, należy rozumnie rozłożyć zajęcia — wyznaczyć wioski — stanami codziennie do spowiedzi św. Zapewnić sobie kapłana do przeprowadzenia rekolekcji i dostateczną ilość spowiedników. Tam, gdzie większość wiernych rozporządza wolnym czasem tylko w godzinach popołudniowych można skorzystać z przywileju odprawienia raz w tygodniu wieczornej Mszy św. z rozdzielaniem Komunii św.; należy przytem dokładnie pouczyć wiernych o przepisach postu eucharystycznego, by nie było zgorszenia lub wątpliwości.

Dla dzieci i młodzieży odprawić raz w tygodniu osobno Drogę Krzyżową z krótkim rozważaniem i śpiewem.

Przepisy postne i dyspensy udzielone obowiązują jak w roku zeszłym, co wiernym należy przypomnieć i na drzwiach kościelnych ogłosić. Korzystający z dyspensy niech złożą ofiarę do przygotowanych na ten cel skarbonek, oznaczonych napisem „Jałmużna postna”, którą przeznaczam na odbudowę zniszczonych kościołów.

Okres spowiedzi i Komunii św. wielkanocnej w diecezji sandomierskiej został rozszerzony na mocy specjalnego indultu Stolicy Apostolskiej, udzielonego w reskrypcje JE. Prymasa Polski z dn. 20. IX 1952 r. Nr 4496/52/P. od niedzieli Sześćdziesiątnicy do uroczystości Św. Trójcy, włącznie.

Sandomierz, dnia 29 stycznia 1954 r.

† Jan Lorek, Biskup.

13.

Wielkopostna akcja trzeźwości.

I w tym roku niech nie zabraknie z naszej strony gorącej zachęty wiernych, by wstrzymywali się zupełnie od używania alkoholu w pierwszym tygodniu postu od Środy Popielcowej, oraz przez cały Wielki Tydzień, jako pokutne przebłaganie Boga za grzechy pijaństwa. Doceniając ważność tej akcji dla dobra dusz i narodu całego niech urządzą WW. Księża krótkie nabożeństwa przebłagalne i w zwięzłych słowach wskażą opłakane skutki pijaństwa dla rodzin i młodego pokolenia. Należy również zachęcić dźwiatwę, by gorąco modliła się o odwrócenie plagi niewstrzeźliwości od rodzin, a sama złożyła Panu Jezusowi postanowienie wytrwania w trzeźwości.

Sandomierz, dnia 29 stycznia 1954 r.

† Jan Lorek, Biskup.

14.

Wezwanie na egzaminy trzechletnie i konkursowy.

W myśl przepisów kan. 130 C. J. C. oraz statutu 27 Synodu D. S. w roku bieżącym wzywam do Sandomierza dla złożenia przepisanych egzaminów, następujących księży.

Na pierwszy egzamin w dniu 14 września, godz. 9 rano, przybędą Księża: Cieślik, Fiet, Kaczor, Karbownik, Krzemień, Łyżwa, Mroczek Antoni, Orłowski, Popis Stanisław, Roguś Tatar, Wójtowicz.

Na drugi egzamin w dniu 15 września, godz. 9 rano, przybędą Księża: Gintowt, Kalinowski Zdzisław, Kociński, Krajewski, Krzysztofik Wacław, Lachowski, Lewiński, Mazurkiewicz Jan, Michałek, Nycz, Polinceusz, Sałata Bolesław, Stępień Jan (iunior), Wrocławski, Janicki Józef, Taraś.

Na trzeci egzamin w dniu 16 września, godz. 9 rano, przybędą Księża: Bień, Mężyk, Rejmer, Wyrwał, Kasprzyk, Kateusz, Łęcki, Myśliwiec Czesław, Podkowa, Gałan, Hołownia, Kruzel, Skrok Stanisław.

Egzamin konkursowy odbędzie się w dniu 17 września, o godz. 9 rano, na który przybędą następujący Księża: Stachura, Sedlak, Uchański, Nowicki, Lipidalski, Felikszeński,

Karbowiak, Olechowski, Sorbjan Henryk, Wlazło, Adamczyk Marian, Bartoszewski, Matejek, Rosłaniec, Rączkiewicz, Kuczkiewicz, Bystrzejewski, Kalinowski Stan., Kiemona.

Egzaminy odbywać się będą według programu, z dnia 31 grudnia 1952 r. (Kronika D. S. z 1952 r. poz. 53, nr. 6).

Tematy do opracowania pisemnego na egzaminy w 1954 r. są następujące:

1. Cud jako zjawisko ewangeliczne uwierzytelniające katolickie chrześcijaństwo, sprawdziany filozoficzne i teologiczne cudu według pap. Benedykta XIV.
2. Historyczność osoby Jezusa Chrystusa w świetle najnowszych wyników badań krytyki niezależnej.
3. Ostatnie wyniki badań w sprawie grobu św. Piotra w Rzymie, oraz ich związek z katolicką nauką o Kościele.
4. Nauka katolicka o stworzeniu świata i człowieka (Pismo św., dokumenty Kościoła, dowody filozofii i dane paleontologii).
5. Kościół katolicki jako Ciało Mistyczne Chrystusa Pana (ustanowienie, przymioty, członkowie, funkcje) na podstawie enc. Mystici Corporis.
6. Msza św. społeczną ofiarą Kościoła (ustanowienie, udział wiernych, metody uczestniczenia) na podstawie enc. Mediator Dei.
7. Podstawy dogmatyczne kultu Najświętszej Maryi Panny.
8. Opis teologiczny katolickiego aktu wiary.
9. Znaczenie intencji przy udzielaniu i przyjmowaniu Sakramentów świętych.
10. W jaki sposób kształtować prawe i pewne sumienie katolickie.
11. Obowiązek wyznawania wiary świętej.
12. Podstawy teologiczne obowiązku restytucji.
13. Częsta Komunia święta wiernych, według wskazań papieży Błog. Piusa X i Piusa XII.
14. Wartość i przymioty pokuty sakramentalnej.
15. Proboszcz jako szafarz Sakramentu Bierzmowania na mocy dekretu Stolicy Apostolskiej z 14. IX. 1946 r.
16. Zadanie spowiednika w zwalczaniu onanizmu małżeńskiego.

Wszyscy wezwani Księża obowiązani są do stawienia się we właściwych terminach i w żadnym wypadku nie mogą odkładać wypełnienia tego nakazu prawa.

Sandomierz, dnia 25 lutego 1954 r.

† Jan Lorek, Biskup.

15.

Zmiana numeru konta N. B. P. — Kurii Diecezjalnej Sandomierskiej i Seminarium Duchownego w Sandomierzu.

Od 1 maja br. zostanie zmienione konto Kurii Diecezjalnej w Narodowym Banku Polskim Oddział w Sandomierzu na nowe — Nr 513-9-304 oraz konto Wyższego Seminarium Duchownego w tymże banku na nowe — Nr 513-9-325. Konto zaś Kurii Diecezjalnej w PKO Warszawa Nr I-1034/113 pozostaje nadal bez zmiany i można posługiwać się nim narówni z kontem bankowym przy przelewach bez ograniczenia sumy i przelewach czekowych drobnych sum w granicach pogotowia kasowego, lecz nie wyższych ponad 900 zł. Czeków PKO należy używać, zamiast przekazów pocztowych na wpłaty za dyspensy, sprawy sądowe i inne drobne wpłaty ale tylko dla Kurii. Natomiast czeków kurialnych nie należy używać na wysyłanie tac na Seminarium Duchowne i intencji z festą suppressa, oraz składek i intencji za binacje na dom emerytalny.

Sandomierz, dnia 25 lutego 1954 r.

† Jan Lorek, Biskup.

16.

Zmiany wśród duchowieństwa.

Ks. Wacław Dutkiewicz, wik. z Kozienic, został mianowany proboszczem parafii Zajęczków, ks. Julian Wlazło, wik. par. Najśw. Serca Jezusowego w Ostrowcu został przeniesiony na wikariat do Kozienic.

Zmarli — Ks. Stefan Zagner, proboszcz w Skórkowicach, dnia 2. II. br., ks. kanonik Marcin Zarębowicz, proboszcz w Tezowie, dnia 20. II. br., ks. Grzegorz Stadnicki, proboszcz w Wieniawie, dnia 9 marca 1954 r.

R. in p.

Śp. Ks. Stefan Władysław Zagner.

Śp. Ks. Stefan Zagner urodził się dnia 19 lipca 1878 r. w Łodzi, jako syn Arnolda i Marianny z Piaseckich, małżonków Zagner, gdzie też został ochrzczony 21 lipca tegoż roku w kościele par. Wniebowzięcia N. M. P.

Szkołę średnią ukończył w Łodzi, a do Seminarium Duchownego wstąpił we Włocławku, skąd po czterech latach przeniósł się do Sandomierza, gdzie otrzymał święcenia kapłańskie, dnia 3 maja 1904 r.

Jako wikariusz pracował śp. Ks. Zagner w Borkowicach i Końskich, a na stanowisku proboszcza w parafiach Sobótka, Wyśmierzyce, Lipa, Petrykozy i Skórkowice, od 1932 r. aż do śmierci tj. do 2 lutego 1954 r.

Zmarły śp. Ks. Zagner był gorliwym i zacnym kapłanem wszędzie gdzie pracował do późnej swej starości, umiał sobie pozyskać życzliwość i miłość wiernych. R. in p.

Śp. Ks. kan. Marcin Zarębowicz.

Dnia 20 lutego 1954 r. zmarł śp. Ks. Marcin Zarębowicz, proboszcz par. Tczów. Zmarły urodził się 12. XI. 1868 r. w Cieszkowicach, pow. Pińczów, jako syn Jana i Agaty ze Skotarskich i został ochrzczony w parafii Probałowice. Początkowo nauki pobierał w Kazimierzy Małej, do progimnazjum uczęszczał w Pińczowie, a studia teologiczne ukończył w Seminarium Duchownym w Sandomierzu. Święceń kapłańskich w dniu 15 sierpnia 1895 r. udzielił mu w katedrze sandomierskiej Ks. Bp Antoni Sotkiewicz.

Jako wikariusz pracował Ks. M. Zarębowicz: w Jedlni, w Brzozie, Bodzentynie, Tczowie, przy katedrze w Sandomierzu i w Brzeźnicy, a jako proboszcz od 1908 r. w Świerżach, Grabowie, Odechowie, Białaczewie, jako proboszcz i wicedziekan opoczyński — a od 1936 r. aż do śmierci w parafii Tczów.

W pracy swojej kapłańskiej Ks. M. Zarębowicz odznaczał się wielką gorliwością, sumiennością i zapałem. Wszędzie gdzie pracował, był lubiany i szanowany przez współkapłanów i wiernych. W dniu jubileuszu 50-kapłaństwa otrzymał list od Pasterza Diecezji w którym między innymi czytamy „Pragnę jednocześnie dać wyraz wdzięczności za gorliwą pracę Kochanego Księdza, za jego piękne i przykładowe życie, oraz za posłuszeństwo i szacunek dla władzy, a miłość dla współbraci i dobroć dla wiernych. Dlatego też w uznaniu tych zasług mianuję Kochanego Księdza Proboszcza honorowym kanonikiem opatowskim i odpowiedni dokument dołączam”.

R. in p.

Konto kasowe: Kurii Diecezjalnej P.K.O. Warszawa — Nr I-1034/113.
N. B. P. Oddz. Sandomierz 513-9-304.

Seminarium Duchownego:
N. B. P. Oddz. Sandomierz 513-9-325.

Wydawca: Kuria Diecezjalna w Sandomierzu.

REDAKTOR: KS. DR STANISŁAW KOTOWSKI

DZGD w Sandomierzu: Nr zam. 33.
28. IV. 1954. L-5-10614. Nakł. 700. Pap. druk. mat. form. 61×86, kl. VII, gr. 70.

